

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

4

15

EGÅ
VED ÅRHUS
ungdoms
højskole

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Egaa-Bogen

Eleveforeningens Årsskrift

1981

Indholdsfortegnelse

En hilsen.	5
I anledning af jubilæet.	7
Vinteren 1921 - 22.	11
Sommeren 1922.	13
Sommeren 1932.	15
Vinteren 1941 - 42.	16.
Sommeren 1952.	19
Sommeren 1962.	21
Efteråret 1971.	22
Foråret 1972.	23
Peter Maltha's tegning.	24
Tøseweekend.	26
Jubilæumsmøde.	27
Folkemusikkurset.	28
Ung debat.	44
At motivere og engagere.	49
En hilsen for Egå Elevforening.	50
Nyt fra højskolen.	51

En hilsen

I år fejrer skolen sit 60 års jubilæum - 49 år som efterskole og 11 år som højskole. For hvert år er der sket nye ændringer. Også 1981 har været et forandringens år. Nye sommerkurser er gennemført, og de lange kurser er ændret tidsmæssigt. Det giver en anden arbejdsrytme og åbner nye muligheder. Mange nye mennesker mødes hvert år på skolen og ved gensidig inspiration, gennem arbejde og fælleskab træder vi nye veje..

Menneske, der er ingen vej.
Vejen bliver til når du går.
(A. Machado)

Torkild Holst
Finn Lykke Schmidt
Elna Marie Madsen
Elo Madsen
Heiki Østenkjær Jensen
Kira Koch Andersen

Else Jensen
Jens Hostrup-Jessen
Gunnvor Mølle
Odd Frederiksen
Erik Pill Christensen
Hans Ljungberg

Lise Rosschou
Karen Lis Kristensen
Birgit Mahler
Inge Nielsen
Jørgen Rasmussen
Yrsa Christensen
Inga Poulsen

Skolen set fra Grenaa Landevej.

I anledning af jubilæet

Egå ungdomshøjskole er det nyeste skud på udviklingen af frie skoler i Egå.

Den allerførste begyndelse var *Egå friskole*. Tanken om at oprette en sådan modnedes i 1880, da der skulle skiftes lærer i kommuneskolen. En del af skoledistriktets beboere var ikke tilfreds med den, der blev indstillet. De holdt møde i december 1880 og tegnede sig for bestemte årlige bidrag til løn for den, der skulle lede undervisningen i en friskole. Og fra 1881 var den en kendsgerning.

I de første år havde den til huse i en gårds storstue, men allerede i 1884 fik den sin egen bygning - dog uden at eje grunden, som den blev opført på.

Det var ikke nogen prangende bygning. Men den tjente sit formål godt. Det blev skik og brug, at de unge samledes hver fredag aften til oplæsning, og der var altid stuvende fuldt vinteren igennem, fortælles der. Skolen var kommet godt i gang og virkede med god støtte fra befolkningen.

Friskolens have o. 1916

Så skete det i 1921, at der opstod ønske om at få en *efterskole* i Egå. Gårdejer Anders Bomholt tog initiativet, da en bygning, som egnede sig til skolebrug, blev ledig. Han fik tilslutning til ideen, både fra friskolekredsen og andre, og satte en

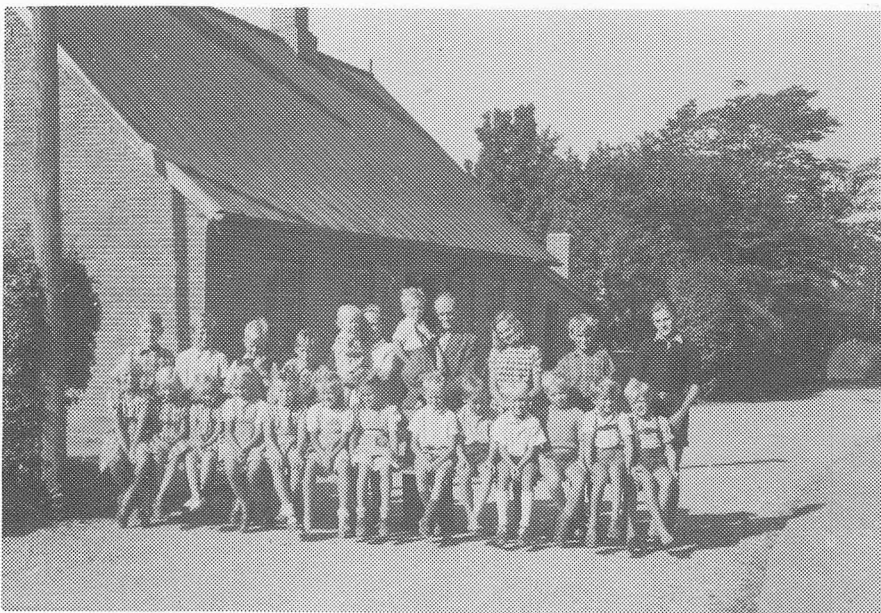
bidragstegning i gang, så man kunne indrette bygningen til en skole. Man havde fundet en velegnet mand, som ville købe skolen og starte undervisning af det første efterskolehold den 4. nov. 1921.

Det første forstanderpar, Ingeborg og Ejnar Pedersen, kom fra en friskole i Refsvindinge på Fyn. Den gamle Egå friskole og den nye Egå efterskole blev knyttet noget sammen, idet Ejnar Pedersen havde timer i friskolen og fik løn mod at betale til en lærerinde for hendes gerning i friskolen.

Mens friskolen blev ved med at være en forholdsvis lille skole, som oftest kun 15-20 elever i alt, gik det anderledes med efterskolen. Den fik en uventet stor tilslutning, såvel fra den nærmeste omegn som fra det ganske land (navnlig i den første tid boede en del elever hjemme). En udvidelse blev nødvendig allerede i 1929, og kun tre år senere byggedes en stor gymnastiksal med mange elevværelser ovenpå. Den dristige plan om en efterskole i Egå var blevet en stor succes.

Ejnar Pedersen måtte på grund af sygdom tage sin afsked i 1938.

Med bestyrelsens godkendelse solgte han skolen til Karin og Tage Dybkjær, som kom fra Vallekilde højskole. For friskolens vedkommende indtrådte der ikke særlige forandringer ved forstanderskiftet. Den fortsatte med skiftende lærere, og der blev ved at være et godt samarbejde mellem de to skoler. Det følte helt natur-

Friskolen, august 1947

ligt og selvfølgeligt. De var jo begge udsprunget af de grundtvig-koldske skoletanker. Når der var mulighed for det, kunne læreren i friskolen tage del i undervisningen på efterskolen. I nogle år fungerede friskolen desuden som lærerbolig for efterskolen, fordi ægtefællen arbejdede dér. Sådan var det, medens Bodil Christensen ledede friskolen 1946-51. Hendes mand, Emil Christensen, var lærer ved efterskolen. Det er for øvrigt Bodil Christensen, der har æren for det fine vers på mindestenen over Ingeborg og Ejnar Pedersen. Det lyder sådan:

UNGDOM I SKARE LYTTED OG LÆRTE
VED EDERS MILDE, MYNDIGE FÆRD.
MINDET VIL LEVE,
TROFAST BEVARES.

I halvtredserne voksede vanskelighederne for friskolen. Børnetallet svandt mere og mere ind, og selv om der kom børn så langt borte fra som Århus og Kalø, blev det alt tydeligere, at skolen måtte indstille sin virksomhed. Beslutningen førtes ud i livet i 1958.

Ved skolens lukning måtte bygningen afhændes. Den solgtes til gårdejer Tage Bomholt, der ejede det jordstykke, som den lå på. Da en lille gæld var trukket fra, blev der ca. 12.000 kr. tilovers. På en generalforsamling besluttede friskolekredsen at hjælpe efterskolen, som netop da var igang med en større udvidelse, med dette beløb som lån til en billig rente. Der sattes dog følgende betingelse: »Hvis en kreds i Egå ønsker at gøre brug af kapitalen + tilskrevne renter inden 1. april 1978 for at oprette en ny Egå friskole, der i skolesyn og undervisningsform kan betragtes som en fortsættelse af den første friskole i Egå, kan lånet opsiges med 6 måneders varsel. I modsat fald tilfalder hele summen den selvejende institution Egå efterskole som gave.«

Nu gik det som bekendt sådan, at efterskolen i 1970 ændredes til *ungdomshøjskole*. Hvorfor og hvordan det skete, skal ikke skildres her. Men det betød, at det blev ungdomshøjskolen, der kunne overtage det pæne beløb på ca. 32.000 kr., som det i årenes løb var blevet til, uden at nogen havde kunnet gøre krav på at få dem til en ny friskole.

Hvad skulle man nu gøre med den rare sum penge? Det ville i hvert fald være meget nærliggende at bruge dem på en sådan måde, at mindet om Egå friskole blev fastholdt ind i fremtiden.

En komité blev nedsat. Forslag blev drøftet. Og netop nu, i månederne før et jubilæum på ungdomshøjskolen, er der opnået enighed.

På den bygning, som Egå friskole havde til huse i, sættes der en plade med dette korte rids af dens historie:

EGÅ FRISKOLE
OPRETTEDES 1881
OPFØRTE DETTE HUS 1884
OPHØRTE 1958
PLADEN INDSATTES
I HUNDREDÅRET
FOR FRISKOLENS OPRETTELSE
I TAKNEMMELIGHED
OVER DENS BETYDNING
FOR MANGE HJEM
PÅ EGÅEGNEN

Det vil ikke koste mange penge at sætte dette minde op.

Til gengæld kan resten af pengene nemt anvendes til køb af et musikinstrument, som skolen må kunne få stor glæde af, nemlig et flygel.

Ungdomshøjskolen har planer om at lægge mere vægt på musik og sang, såvel i den daglige undervisning som ved festlige arrangementer, og ingen vil være i tvivl om, at et flygel da er på sin rette plads her. Også på det vil der blive meddelt historie til efterverdenen:

I HUNDREDÅRET FOR *EGÅ FRISKOLE*S OPRETTELSE 1881
OG TRESÅRET FOR *EGÅ EFTERSKOLE*S OPRETTELSE 1921
FIK *EGÅ UNGDOMSHØJSKOLE* DETTE FLYGEL
SOM GAVE FRA MIDLER HENLAGT
VED FRISKOLENS OPHØR 1958.
MED FLYGELET FØLGER ET ØNSKE:
AT DET I DE FRIE SKOLERS ÅND
MÅ FREMME GLÆDEN
VED SANG OG MUSIK
FOR ALLE PÅ SKOLEN
I KOMMENDE TIDER

På denne måde giver friskolens gave os lejlighed til i anledning af efterskolens 60 års jubilæum at trække en skolehistorisk linje op og samtidig udtale ønsket om, at den med ungdomshøjskolen må fortsætte ind i en forhåbentlig lang og god tid.

Tage Dybkjær
tidligere formand for *Egå friskole*
og forstander på *Egå efterskole*

Vinteren 1921 - 22

En kreds af Egnens Beboere oprettede Egaa Efterskole, som fik sin Start i 1921. Saa vidt jeg husker med Plads til ca. 30 Elever.

Jeg havde Vinteren i Forvejen været Elev paa Bagterp Efterskole ved Hjørring, saa jeg mente ikke lige det var Sagen at komme paa Skole en Vinter mere. Men da min Far var Formand for Efterskolens Bestyrelse, mente han bl.a. af den Grund, at jeg maatte indmelde mig som Elev paa Skolen.

Jeg husker, vi i mit Hjem var meget spændt paa, hvordan hele Foretagendet vilde lykkes. Mange Brikker skulde falde paa Plads, bl.a. spillede det jo en stor Rolle, hvem man fik som Leder af Skolen.

Valget faldt paa Ingeborg og Ejnar Pedersen, der blev Efterskolens første Forstanderpar. Et Valg, som senere viste sig at være lykkeligt for Skolen.

Jeg husker endnu den første Skoledag, hvor man begyndte med at synge den Sang, som skulde blive en Slags Nationalsang for Skolen: »Aandesyn fra gamle Dage«. Jeg hører endnu Ejnar Pedersen med sin kraftige Stemme synge for paa denne Sang. Og naar vi kom til sidste Vers, naaede Sangen en saadan Højde, saa den næsten løftede Taget af Huset.

Fra Skoletiden mindes jeg navnlig Historietimerne med Ejnar Pedersen. Han var en Mester til at fortælle og levendegøre Tingene, saa man ikke kunde undgaa at lytte med.

Naar jeg tænker tilbage til min Skoletid paa Efterskolen, er der selvfølgelig en hel Del, man kan huske, men efter 60 Aars Forløb vil der være mange Ting, der staar mindre klart. Men et husker jeg, og det er, at jeg var meget glad for at være Elev paa Efterskolen, og jeg har aldrig fortrudt, at jeg tog dette Skoleophold med. Jeg oplevede noget der, jeg mindes med megen Glæde, og som jeg synes har haft Værdi for mig gennem Aarene.

»Fælles Minder, som vi eje« er vi jo ikke saa mange om at dele mere, men en Hilsen og en Tak til Elever fra Vinteren 1921-22 for dejligt Samvær paa Egaa Efterskole.

Et lille Suk til sidst.

Jeg har bemærket, at man i Elevskriftet har udeladt to Verslinier af Ingemann.

»Her med friske Ungdomstunge

Mindets Fugl skal sjunge«.

Jeg synes, de hører til Skolens Elevskrift, og at de er lige saa fuldgældige i Dag, som da Skolen startede.

Viggo Bomholt

Ejnar Pedersen

Fra første vinter

Fra første sommer

Sommeren 1922

Mel: Når vinteren rinder...

Som egen så stærk og som åen så blid
vi synger om mand og om kvinde.
I Egå, forenet ved fædrenes id,
vor fane skal vise for kommende tid,
eg og å end i Danmark vi finde.

Dette vers har forbindelse med min Egå-tilknytning, det eneste, jeg husker af en sang, skrevet af pens. lærer Jens Mikkelsen, Århus, der en tid havde løse timer på skolen. Ordene kunne tyde på indvielse af elevforeningens fane.

Lad dette vers være indledningen til min hilsen fra sommerholdet 1922. Kun 4 af vi 10 boede på skolen. 10 var minimum for at få statstilskud. De 4 var fra Skjød, Aså, Vrå og Vrejlev.

Vi andre kom cyklende -igen, hvis der var noget om aftenen.

De 3 sommermåneder fløj af sted, og jeg følte et stærkt savn, da tiden var omme, og tog ofte en tur på Sønderhøj.

Selv om jeg kom fra et syngende hjem, var det dejligt at lære nyesange - som Carl Plougs: Åndesyn fra gamle dage, der blev vor slagsang.

Morsomt at snuse til engelsk gennem vor lærer Kirsten Sørensen, der var vendt hjem fra Amerika. - Gymnastik foregik i forsamlingshuset. På Sønderhøj og på stranden kom vi til Sct. Hans bål, og hatten gik rundt til musikken.

Det mægtige byggeri, der gennem årene har fundet sted, fortæller om skolens popularitet. Jeg har hørt om en dreng, der bebrejdede sin far, at denne ikke 1 år i forvejen havde bestilt plads, men det nåedes da.

Mange gode folk havde dannet læhegn om skolen. Fra starten først og fremmest Anders Bomholt. - Jensine Blåbjerg, Sølyst, ofrede gerne sine fransk-sjal-mønstrede gardiner til dekoration. - Maren Lisbeth og Jes Thomsen, Ingeborg og Frede Bak. Sidstnævnte har været udholdende med det store byggeri, der nu er afsluttet.

Det var til stor gavn for skolen, at de 2 første forstanderpar holdt i så mange år.

I de første 20-30 år kan man vel godt sige, at skolen var forkælet med elever fra stabile hjem, men en stor ændring skete - vel i 60'erne, så børn fra truede hjem også fik gavn af efterskoleformen. Det er mere oplidende at omgås problembørn, men det er rigtignok en stor tilfredsstillelse, hvis nogle af disse vipper til den positive side.

Da jeg i sommer besøgte skolen, stod forstanderen og 2 elever ude ved vejen og spillede - et resultat af elevernes ophold. Det var da meget festligt.

Så slutter jeg denne hilsen fra mit sommerhold med at ønske god fart i fremtiden for Egå ungdomshøjskole, som den nu kalder sig.

Syrene Mortensen

Sommerholdet 1932, samt håndværkerne der byggede gymnastiksalen

Folkedanserpiger 1932

Sommeren 1932

Den 3 maj 1932 mødte 36 forventningsfulde unge piger på Egå Efterskole, de fleste ledsaget af deres forældre. Vi blev modtaget af forstanderparret Ingeborg og Ejnar Pedersen, som vi lærte at sætte stor pris på.

Så vidt jeg husker, begyndte vi med kaffebord, og kunne så gå lidt rundt og orientere os, inden forstanderen holdt foredrag og gav nogle praktiske oplysninger om, hvordan de næste 4 mdr. i det store og hele skulle forme sig for os.

Næste dag havde vi prøver i dansk og regning, vi skulle inddeles i de forskellige fag, og spændingen var stor, om vi skulle have Pedersen, eller Thomsen, som også var en meget afholdt lærer.

Så begyndte den egentlige arbejdsdag, de fleste formiddagstimer gik med skriftlige fag, og den sidste time inden middag med foredrag, som regel ved Pedersen, det skete også, at pastor Højmark kom ud og holdt foredrag, så måtte vi tage håndarbejde med, så kunne vi bedre holde os vågne, det kunne godt knibe lidt, på den varmeste tid af dagen.

Efter middagspausen, som ofte blev brugt til badning ved Egå Strand, havde vi så håndarbejde. Vi syede pudevår med hardanger og hvidsøm, vi vævede, kniplede og filerede, ja der var snart ikke den ting, vore flittige lærerinder, fru Jensen og frk. Ibsen, ikke kunne lære os.

Den »nye« gymnastiksal blev taget i brug den sommer, og da var det Solvejg Bording, som havde kommandoen, enten vi dyrkede gymnastikken eller vi dansede folkedans, det var noget, som passede de fleste af os. Det var en sommer, som jeg mange gange har tænkt tilbage på med glæde, jeg har en veninde fra dengang, som jeg stadig er i kontakt med.

Jeg vil slutte med at sende en hilsen til hele sommerholdet 1932.

*Anna Hugger, Ry
født Jørgensen*

Vinteren 1941 - 42

Når man bliver opfordret til at fortælle lidt om opholdet på Egå Efterskole vinteren 1941-42, må der granskes lidt i hukommelsen, 40 år er lang tid at huske tilbage, men efterhånden som man lader tankerne kredse om den vinter, er der forskellige ting, der dukker frem.

Forventningen til opholdet var selvfølgelig stor, især når det var første gang, man skulle hjemmefra.

Den 3/11 1941 var vi tre her fra egnen, der fulgtes ad på cykel, vore forældre var med, men i lejet i bil, det var de første krigsåre, som allerede havde sat sit spor på mange ting. Vi kom til Egå, blev budt velkommen af forstanderparret Karin og Tage Dybkjær, og indkvarteret, for vores vedkommende på værelse nr. 7 i hovedbygningen, hvad der ellers skete den første dag, husker jeg ikke.

De følgende dage gik med bl.a. prøverne i dansk og regning, hvorefter vi blev opdelt i hold, efter evner. Den første time om dagen var fællestimer bl.a. med morgensang og foredrag, for det meste med forstander Dybkjær, men også lærer Thøgersen havde enkelte foredragstimer, lærer Thøgersen er den lærer, jeg husker bedst, bl.a. fordi han havde gymnastik og idræt med os. Pastor Højmark fra Aarhus besøgte som regel skolen en gang om ugen, han fortalte om Grundtvigs liv og levned. En bog, som vi lærte at kende på skolen, og som blev brugt meget, var Højskolesangbogen, som jeg lærte at sætte pris på, og har gjort siden. Sløjdsalen var også et yndet sted at komme, både til træsløjde og husflid. Dansk og regning, sammen med andre fag, som jeg ikke husker, indgik også i undervisningen.

Men der var andet end undervisning på skolen, også fritiden blev fra skolens og lærernes side gjort attraktiv, hver anden lørdag - søndag havde vi hjemmetur på

skolen, da var det på skift eleverne, der stod for lørdagsunderholdning, og søndagen gik med forskelligt, bl.a. spadsereture til stranden, eller håndbold og lign. i gymnastiksalen.

Udendørs aktiviteter blev der rig lejlighed til den vinter, det var en vinter med streng frost og meget sne, Aarhusbugten var tilfrosset, så vi kunne gå ud på isen, men også slædekørsel og skiløb var der lejlighed til. Nogle af eleverne var ude at kaste sne fra vejene med skovl, der har nok været til forældredagen, eller vinterfesten for gl. elever, til den anledning husker jeg forøvrigt, vi indøvede et sangspil af Hostrup. Der var også et godt kammeratskab blandt eleverne, og på værelserne, der var godt nok centralvarme, men som omtalt var det under krigen, og som følge deraf en slags energikrise, med mangel på udenlandsk brændsel, så radiatorerne blev der ikke lukket mere end højest nødvendigt op for, men vi var ikke så godt vant dengang. En lærerig vinter, en god start på ungdomstiden, var opholdet på Egå Efterskole, det skyldes ikke mindst forstander Dybkjær, hans bestemte, men venlige måde at være på, vi havde respekt for Dybkjær, men kunne trygt gå til ham, hvis nogen havde problemer.

Ja 40 år er gået, meget er forandret, men en dejlig tid var de fem måneder på Egå Efterskole.

Jeg er gift med Egå-pige fra 1943. Minna Rasmussen, Skørring, vi har landbrug og bor i Skørring.

Mange hilsner til Karin og Tage Dybkjær og gl. elever fra 1941-42.

Kaj Krogsbæk Jensen

EGÅ EFTERSKOLE

Sommeren 1952

Når man efter ca. 30 år skal prøve at fortælle lidt om, hvordan det var at være elev på Egå Efterskole i sommeren 1952, synes man i første øjeblik ikke, at man kan huske ret meget. Men nu er vi fem »gamle« piger, der har fundet sammen en aften for at genopfriske gamle minder, og vi prøver så, om vi i fællesskab kan give en lille beskrivelse af, hvordan det var dengang.

Vi var 84 piger, der d. 4 maj 1952 ankom med kommoder eller kurvekufferter og rationeringsmærker. Mange blev fulgt til skolen af deres forældre, og vi samledes alle til kaffebord i gymnastiksalen, hvor der blev budt velkommen. Det var selvfølgelig meget spændende at se, hvor man skulle bo, og hvem man skulle bo sammen med, vi skulle være flere sammen på hvert værelse. Det var 6-5 og 4 mandsværelser, som ikke var ret store, utroligt vi kunne være der.

Vi syntes, det var sjovt at være så mange sammen, og vi havde det vældig hyggeligt, særligt om aftenen, men lærerne syntes nok sommetider, at vi var lidt livlige, når de kom kl. 10 for at slukke lys og sige, at der skulle være ro. Om dagen var der undervisning fra morgen til aften, udover almindelige skolefag mener vi, at vi havde 2 håndarbejdstimer og 1 gymnastiktime hver eftermiddag. Vi havde også husgerning og vævning. Sang blev højt prioriteret, her var det naturligvis højskolesangbogen, der blev mest brugt. Om aftenen og om søndagen blev der arrangeret forskellige former for underholdning, f.eks. folkedans og andre aktiviteter. Vi mindes vore cykelture i omegnen som noget specielt, opførelsen af »Et Folkesagn« (vistnok til elevmødet) og vores Lanciers på sportspladsen til afslut-

ningsfesten d. 30 aug. glemmer vi aldrig. Man så helst, at vi deltog i alle arrangementer, og vi måtte helst ikke forlade skolen udenfor de faste hjemrejsedage.

Vi synes, der var et godt kammeratskab, og mange græd, da de skulle sige farvel til hinanden, og lovede hinanden evigt venskab, men vi tror nu ikke, der er mange, der har holdt forbindelserne vedlige, som de bestemte. For vi var så unge, og selvfølgelig spredtes vi for alle vinde. Mange skulle nok have plads i huset, for måske senere at få en uddannelse, gifte sig, få børn og fik noget helt andet at tænke på, og fandt nye venner, hvor man kom hen.

Det har været morsomt for vi fem at mødes igen. Det blev måske ikke til så meget skrivi, men vi fik snakket! - Vi tror nok, at vi skal mødes igen!

Med den gamle gartner Mygind's lille rim i en poesibog fra dengang vil vi slutte dette lille indlæg.

De glade dage, der var dengang,
da Egå's navn havde herlig klang.
De kære venner, de gode minder,
det hele ret os sammen binder.

*Ellen M. Kjær, Hjørtsenhøj
Aase Hytting Christensen, Skødstrup
Ella Spanner (Borghjerg), Hadsten
Kirstine Holm Jørgensen, Risskov
Mette Hvid Nielsen (Grosen), Egå*

Sommeren 1962

En af de første dage i maj ankom ca. 90 piger til Egå. Vi fik anvist vore værelser, hvor der skulle bo 4-6 piger. Nogle af eleverne var frimodige i begyndelsen, andre mere beklemte ved situationen.

Næste dag blev vi samlet i gymnastiksalen, hvor vi fik nogle opgaver i dansk (stil og diktat) og i regning, og ud fra disse opgavers løsning blev vi delt ind på hold (5 ialt).

Den første week-end blev der lavet forskellige ting for at ryste os sammen. Derefter kunne vi så begynde på skolebænken og dagligdagen. Om formiddagen havde vi dansk, regning, fortællertimer, sang og sprog. Om eftermiddagen havde et hold altid husgerning, mens de andre hold havde gymnastik, håndgerning og vævning, dette gik på skift ugen ud. Om aftenen var der altid timer: Korsang, procelænsmaling, håndbold, folkedans m.m.

Lørdag formiddag gjorde vi rent på gange, baderum, skolestuer, gymnastiksal, og var der behov for hjælp i køkkenhaven, hjalp nogle hold til derude.

De week-ends vi var på skolen, havde vi ofte mange gode cykelture rundt i omegnen. Cykelturen til Mols og sejlturen over Århusbugten er der nok mange, der mindes endnu. De andre week-ends kunne vi rejse hjem fra lørdag middag.

Hvad betød et 5 måneders skoleophold så: Jo, man blev mere moden, man blev slebet af, samt man fik genopfrisket sine skolekundskaber med nye erfaringer og indtryk. Alt dette kædet sammen med et godt kammeratskab, blev det til en god sommer på Egå Efterskole.

Karen Klinge Andersen

Efteråret 1971

Ja, så er det godt 10 år siden, at jeg startede på Egå Ungdomshøjskole, og jeg er blevet bedt om at skrive et par erindringer fra den tid.

Den første dag: mange nye mennesker; elever, forældre, personale - og bagage. Man blev krydset af og fik anvist værelse; tomt og koldt; men det fik vi med tiden pyntet op og gjort hyggeligt. Det er ikke meget jeg husker fra de første dage, der var så mange nye indtryk, som skulle bearbejdes.

Undervisningen var stadig inddelt i fag, ét-, to- eller tretimers fag såsom matematik, engelsk, litteratur, foto, grafik, keramik, gruppedynamik, dramik og så havde vi fællesmøderne hvor fællesorientering, diskussioner og beslutninger skulle tages. De sidste uger af opholdet havde vi det samme fag/emne en eller to uger ad gangen. Bl.a. var jeg med til at lave en film, hvor vi var med til hele processen; både planlægning, optagelse, klipning, lyd, tekst og fremvisning - er der nogen der husker »Hop Along - Hopalong«. En af de andre grupper havde emnet »Alternativ livsform«; hvor de boede sammen et sted i Thy og sammen fandt ud af hvordan det skulle fungere.

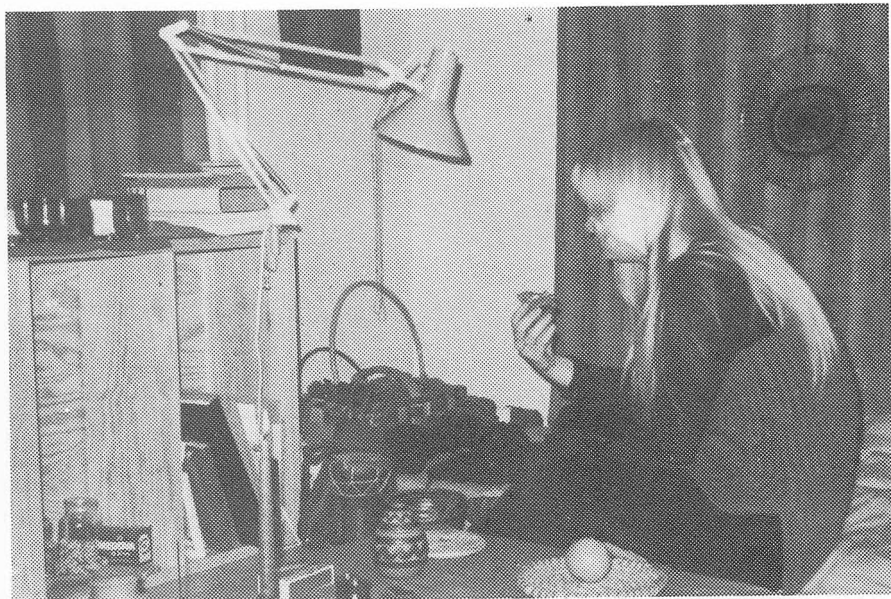
Noget som jeg kan huske vi arbejdede meget med var det, at turde åbne sig, sige noget til fællesmøderne, giver kritik, og selv tage stilling. Mange af os var kommet lige fra folkeskolen og havde svært ved at falde ind i den forholdsvis nye undervisningsform.

Vi havde mange dejlige oplevelser sammen i disse fem mdr. hvor jeg kun kan nævne nogle få. Hyggelige pejseaftener med sang og underholdning, smågrupper, som sad og spillede guitar og sang, hygge på værelserne med røgelsespinde og te, dejlige undervisningssituationer, fællestur til Berlin og Andebølle Ungdomshøjskole, fester..... Vi lærte hinanden at kende på flere måder og knyttede venskaber, havde mange følelsesmæssige oplevelser, og jeg tror vi var mange, som gik igennem en stor personlig udvikling.

Ja, det var svært at skulle sige farvel, men vi skiltes med knus og tårer med tak for tiden der gik og håb om at mødes.

Jeg håber virkelig der vil møde mange op til vores 10 års jubilæum til foråret, og med dette håb vil jeg sende varme hilsener til alle jeg har lært at kende gennem Egå Ungdomshøjskole.

Ketty Christophersen, Harlev

Foråret 1972

Jeg vil fortælle lidt om de sidste dage på Egå Ungdoms-Højskole. Vi havde f.eks. den sidste søndag lejet en fiskekutter og sejlede fra Århus Havn til Kalø Slotsruin, hvor vi legede og spiste den medbragte mad. Da vi kom hjem, efter en kold sejltur, var der dejlig flæskesteg på bordet, så der blev rigtig spist af retterne.

Den sidste aften var der arrangeret fodboldkamp mellem lærerne og eleverne, og aftenen sluttede med en fest, og det blev meget sent inden der blev ro på gangene.

Den sidste dag var en meget vemodig dag. Om eftermiddagen, da vi skulle afsted, samledes vi ude ved hovedindgangen, og nogle spillede guitar, og hele tiden tog man afsked med dem som skulle afsted, og til sidst blev det ens egen tur, men heldigvis var vi flere der skulle følges ad mod Sjælland, og afskeden kunne vente til senere.

Lene Simony Larsen, Slangerup

NADIKSAL

DRAMATIK

BOLDBANE

KALØVIG

MUSIKRUM

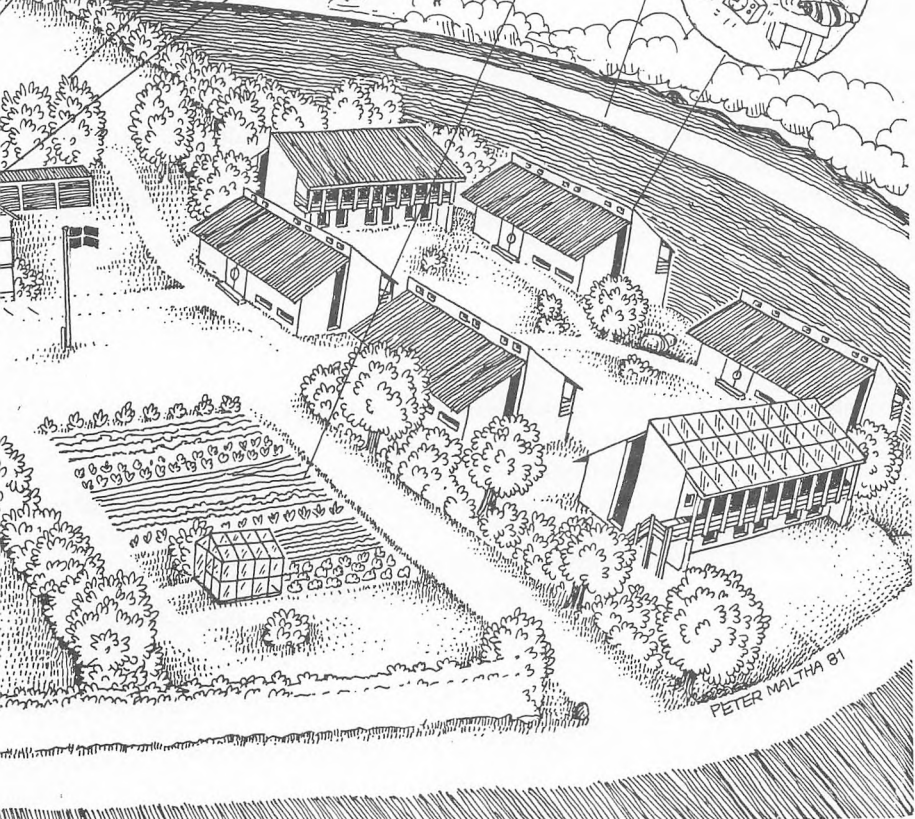
VÆVESTUE

KØKKEN HAVE

ELEVHUSE

PETER MALTHE 81

Tøseweekend!

Vi er en gruppe piger, der har været på højskole sammen. De første år efter boede nogen af os sammen, vi sås i weekenderne og skrev kilometervis af breve.

Nu bliver det til en weekend hvert halve eller hele år, hvor alt andet er sat til side.

Man glæder sig til at se de andre og høre, hvordan de klarer livet; men man når også at blive lidt betænkelig, inden man står af toget - det er alligevel længe siden.

Og hvad sker der? - En halv time, hvor vi lige finder hinanden, og så går snakken resten af weekenden.

Vi må følge med i hinandens oplevelser. Efterhånden har vi været:

pige i huset (skønt vi svor at aldrig....)

på fabrik

gjort rent

i forretning

på institutioner

gartner

på HF

arbejdsløse

spillet teater

Det har ikke altid været de mest spændende job, og det er godt at få luft for nogen af de uretfærdigheder, der overgår en.

Fremtidsplanerne diskuteres - hvad er det, vi vil? Der er i hvert fald meget, vi ikke vil.

Vi har været ude at rejse

boet alene

i parforhold

i bofællesskaber

i kollektiver

Vi har tilsammen prøvet meget og kommet langt omkring i vores snak. Alligevel er det tilbagevendende emne »kærlighedskarrusellen«.

Der snakkes frem og tilbage - op og ned - det flyver gennem luften med gode råd, erfaringer, m.m. På dette område er det om muligt endnu sværere at finde frem til den ideelle løsning.

Sådan en weekend sætter en masse tanker igang. Vi får sat spørgsmålstegn ved meget i vores hverdag, men det giver inspiration og nyt gå-på-mod.

Gitte og Mette, efterår 76

Jubilæumsmøde

Den 7. november 1981 fejrer (fejrede) skolekredsen skolens 60 års jubilæum. Af praktiske grunde inviteres af de gamle elever hertil kun 60 års jubilæarerne (vinteren 1921/22, sommeren 1922).

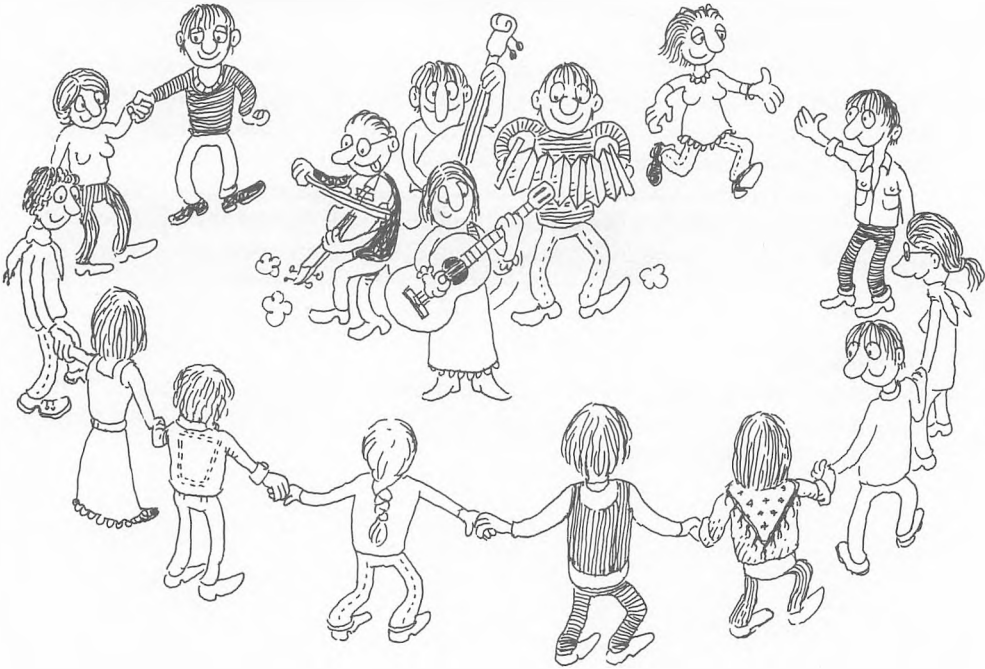
Elever fra 1931/32 og 1932 (50 års jubilæarer), 1941/42 og 1942 (40 års jubilæarer), 1956/57 og 1957 (25 års jubilæarer), august-december 1971 og januar-maj 1972 (10 års jubilæarer), august-december 1976 og januar-maj 1977 (5 års jubilæarer) indbydes til jubilæumsmiddag lørdag den 24. april 1982 på skolen.

Indbydelse vil blive udsendt til alle, som vi kender adresser på. Da vi imidlertid ikke har kendskab til ret mange adresser, opfordrer vi de nævnte årgange til selv at arbejde for et stort fremmøde. Tilmelding sker til højskolen senest mandag den 19. april.

Elevmøde 1982

Elevmødet holdes igen sidste weekend i november - altså fra fredag den 26. til søndag den 28. november 1982. Program vil blive udsendt til elevforeningens medlemmer i oktober måned.

Kursus i Traditionel dansk folkemusik

Hvert år deltager 32.000 mennesker i korte kurser på danske folkehøjskoler, og de fleste kommer afsted en uge eller to i sommerferien.

Det at lære noget nyt har alle brug for. Mange får ikke mulighed for det i vores arbejdssammenhæng (eller mangel på samme), og derfor er det godt »at tanke op« ved at tage på sommerhøjskole. På det kursus, som skal omtales her, har jeg samlet denne sentens op:

Den, der vover, mister fodfæste for en tid
Den, der ikke vover, mister sig selv.

- Og det sker, at du vover noget og ikke er den samme efter sådan en uge, - fordi du giver dig hen i ting, der ingen sammenhæng har med din hverdag, - fordi du er sammen med mange nye mennesker døgnet rundt, - fordi du opdager kræfter og muligheder inden i dig selv, som har ligget ubrugte hen, - fordi dine børn har boltret sig med de andre børn, så du har fået tid til dig selv, - fordi du har været igang mange flere timer hver eneste dag og aften end derhjemme - fordi du er blevet mere dig selv, hvad du måske først opdager efter nogle uger.

På Egå Ungdoms-Højskole samledes 27. juli - 6. august 1981 18 børn og 45 voksne om Traditionel musikalsk Folkekultur. Vi boede i 5 huse, i desåkalte bogrupper, men det meste af tiden var vi i skolens hovedbygninger eller udenfor. Kurset var præget af fællesaktiviteter for børn og voksne - en masse spillemænd og -koner - at vi dansede, dansede og dansede, folk, der optrådte »på slap line« - et Åbent-Hus arrangement for omegnen og venner fra nær og fjern - samt det tunge: farvel.

Fælles for børn og voksne

Dagen var præget af, at vi skiftevis laver noget allesammen - voksne som børn - og at vi slider i det gruppevis med det, vi helst vil lære.

Børnegruppen er der meget gang i, så alle er optaget det meste af dagen.

Om morgenen er børnene forud ved morgenvækningen. Den planlægges i boggruppen tillige med »den halve time« efter morgenmaden, hvor vi bliver varmet i krop og sjæl med leg og fantasi til en ny spændende dag.

Kroppene flimrer rundt i solen, og kræfterne pibler lige så stille frem.

Efter frokost er alle samlede igen til fællestime, hvor vi f.eks. hører de gamle fortælle om deres ungdoms festtraditioner - det var ikke kedeligt dengang!!! - og vi griner meget sammen.

Om aftenen er det igen børnene, som præger f.eks. kædedansen på plænen »og dansen den går så let gennem lunden«. Inde i den lille sal bliver de voksne ved til langt ud på natten klokken 2, 4 og 5. Der danses og svedes, der smiles og lukkes op for fortroligheden.

Spillemænd og -koner

Der er ikke en time på dagen (om natten nogle enkelte), hvor der ikke bliver spillet i urtehaven, i stuerne, i husene, alene, i grupper eller til bal i den lille sal. Begynderne spiller de samme få melodier igen og igen, mens de øvede prøver at få fat i »tavet« fra Anders, som har været lærling hos en gammel spillemænd i Vestjylland. Om aftenen får lærerne også mulighed for at lære endnu et par fidusser af læremesteren på harmonika Thomas Thomsen. - jo, - alle får noget nyt ind.

Derefter danser alle glade til sammenspilsgruppe I, da de stive i øjnene af spænding spiller til bal for første gang. Og der er altid kraftigt bifald til musikken.

Balladedans, dans og dans.

Balladegruppen synger sin smerte og glæde ud, mens kroppene akkompagnerer med de gamle færøtrin: to til venstre og et til højre. Når alle kan teksterne udenad og synger af fuld hals, når benene går af sig selv, og vi ser hinanden i øjnene, så sker der noget ..... andre forstår det måske ikke, selvom de snuser til det om aftenen af og til. Balladernes indhold diskuteres om eftermiddagen og sjældent har vi talt så meget om lidenskab, liv og åndelig død. Lader mennesket sig stadig styre af sine lidenskaber i stedet for at leve i lidenskab - bruge den?

Gammeldansen lader vi os alle rive med af. Om formiddagen slider begynderne i det med polka, så de til sidst kan vugge til musikken. Senere lærer vi alle at danse Menuet af en ældre dame fra Støvring. Med en egen ynde får hun os til at øve i timevis, og om aftenen kan vi alle være med, da vores lokale spillemand, Ove Aabo, dukker op.

På slap line

Det med at optræde for hinanden var tidligere stort set den eneste underholdning folk havde om aftenen. For mange af os er det svært at overvinde os selv til det nu, men også her kan vi gå i børnenes spor. Deres Cirkus Abrakadabra får stort bifald og åndeløst følger vi Stolt Signild, da hun kæmper med sin broders 7 fjender og slår dem alle ihjel!

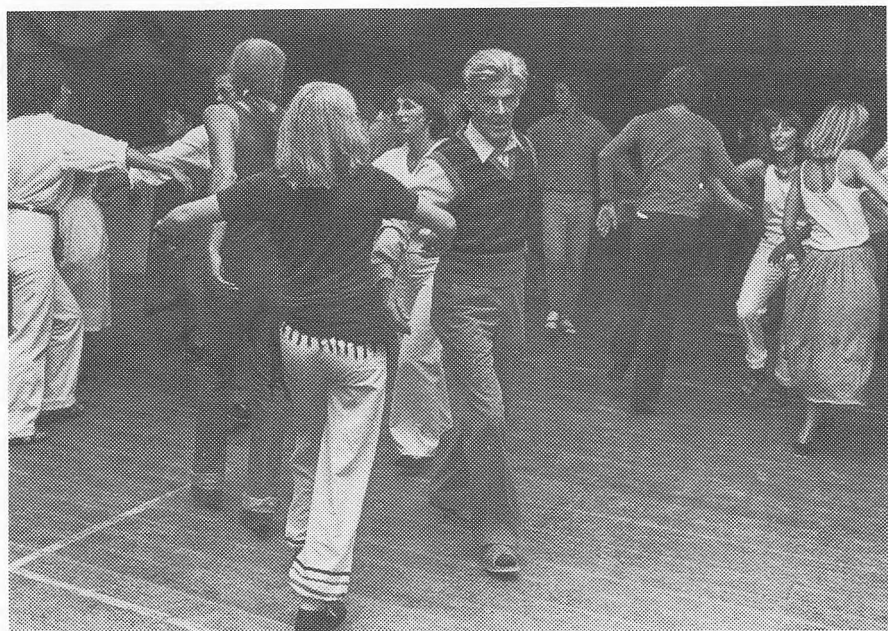

En anden dag giver Herman og Ulla nogle af de viser, som de har levet af som gårdsangere og rejsende folk. Vi synger med på mange af dem, fordi de alle har været »på toppen« i popularitet igennem årene. En enlig repræsentant fra interessegruppen på 1 mand blandt de enarmede fløjtespillere giver kvæservalsen - og Lars kan fortælle lange fantastiske historier. Han kan også spille nænsom harmonika og støtte børnene, da de laver cirkus. Det ene med det andet får børnene til at lave et stort hjerte af blomster og overrække ham det med ordene: »til vores hjerteven«.

Åbent hus

I slutningen af kurset sætter vi alle sejl til i skolens gymnastiksal. Der bliver pyn-
tet op, alle øver, dansegruppen vover sig ned til Brugsen og giver en lille danse-
opvisning og musikken klinger ud over folks indkøbskurve. Om aftenen går
dansen til et stort, stort orkester, mændene (nu til dags) må lære at synge og dan-
se bejlerdans og kvinderne skal lære at svare både ja og nej. Ja - der er ordentlig
gang i hjerter og fioler.

Den sidste aften er jo noget ganske særligt og Thomas fornemmer stemningen, så han komponerer »Famliesekstur fra Egå Ungdoms-Højskole«.

FAMILIE SEKSTOR FRA EGA UNGD. HØJSK.

Handwritten musical notation for the first system, measures 1-4. The music is in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff is the treble clef, and the second is the bass clef. Chords are indicated below the bass staff: G, D7, G. The melody in the treble clef consists of quarter notes and eighth notes. A triplet of eighth notes appears at the end of measure 4.

Handwritten musical notation for the second system, measures 5-8. The music continues in G major. Chords are indicated below the bass staff: G, D7, G. The melody in the treble clef includes a triplet of eighth notes at the end of measure 8.

Handwritten musical notation for the third system, measures 9-12. The music continues in G major. Chords are indicated below the bass staff: D, A7, D, A7, D. A trill (tr) is marked above the first note of measure 10. A triplet of eighth notes appears at the end of measure 12.

Handwritten musical notation for the fourth system, measures 13-16. The music continues in G major. Chords are indicated below the bass staff: D, A7, D, A7, D. A trill (tr) is marked above the first note of measure 14.

Handwritten musical notation for the fifth system, measures 17-20. The music continues in G major. Chords are indicated below the bass staff: G, C, D7, G. The melody in the treble clef consists of quarter notes and eighth notes.

Handwritten musical notation for the sixth system, measures 21-24. The music continues in G major. Chords are indicated below the bass staff: G, C, D7, G. The melody in the treble clef consists of quarter notes and eighth notes.

Farvel, farvel

Næste morgen lyder det alle vegne farvel, ha' det rigtig godt, jeg gør, hvad jeg kan og til sidst: vi ses.

Billederne er udvalgt fra en udstilling, som Erik Pill Christensen har lavet fra kurset i forbindelse med sin orlov i efteråret 81.

Tekst af Birgit Mahler.

Ung Debat ?

Tirsdag d. 8.9 så vi i TV-udsendelsen Ung Debat formanden for regeringens ungdomsudvalg amtsocialinspektør Lars Lundgård diskutere med 9 »gamle« elever fra foråret -81.

Dagen efter kunne man i aviserne læse, at de fleste anmeldere gav udtryk for, at Lars Lundgård havde styret for meget, men at eleverne, på trods af dette, havde formået at give udtryk for deres meninger.

I Politikens anmeldelse står således at læse: »De unge, der tydeligvis nok alle havde tænkt selvstændigt over tingene, formulerede sig godt, var ikke til sinds at sidde med hænderne i skødet og affinde sig med skæbnen, men ønskede - forholdene til trods - selv at vælge, hvad de ville med tilværelsen«. Anmelderen ved »Dagbladet« fortsætter i samme spor: »De unge ville gerne ændre tingenes tilstand, men var ærlige nok til at indrømme at de ikke vidste til hvad eller hvordan, der skulle ændres, at de selv måtte orke at kæmpe for indflydelse og ikke bare give bolden videre til næste hold..... Der var krummer i de unge mennesker. Dem tror jeg på!«

Det lød jo alltsammen meget godt. Men var det nu også et helt ærligt billede vi fik af disse »gamle« elever?

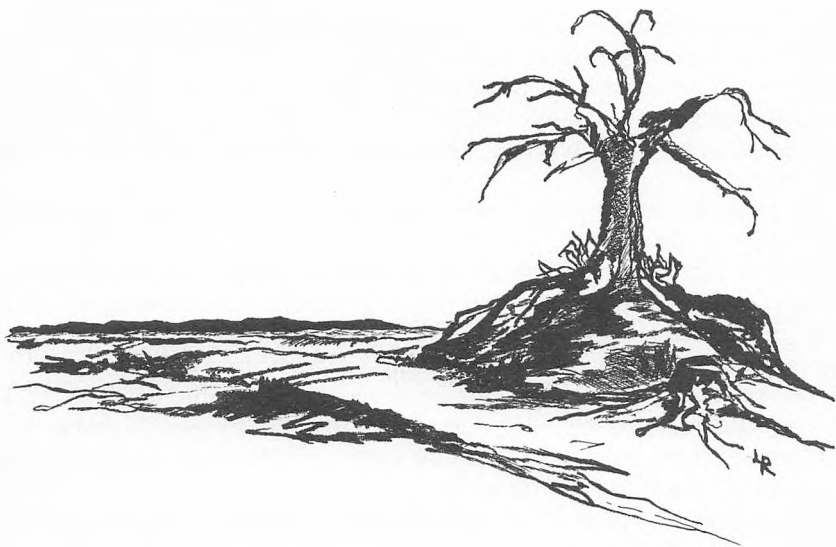
Som medarbejder ved Egå Ungdoms-Højskole får man ofte stillet spørgsmålet: »Er det overhovedet umagen værd at beskæftige sig med fremtiden og de muligheder den byder os? Har det overhovedet nogen mening at sætte alt ind på at bevare mennesket? Ser vi ikke dagligt i TV at der knytter sig så megen ondskab og fornedrelse til menneskets skamløse fremfærd at det er meningsløst at bevare det?

- At kæmpe for livet?

Det er så nemt at svare, at spørgsmålet i sig selv er meningsløst, idet mennesket naturligtvis er en forudsætning for mening. Det er i sig selv en meningsgivende funktion. Derfor kan valget - eksistentielt set - ikke begrundes. Valget af livet - af at ville være - er det vigtigste valg, der får mening til at være.

En smuk og rigtig filosofi må eleverne sande, men en gold teori bliver den hurtigt i forhold til en række begrundelser som dernæst fremsættes. Dem er der nemlig nok af.

I bogen »Grænser for vækst« (1972) forudsiges den menneskelige civilisations totale sammenbrud i første halvdel af det 21. årh. - hvis man begrunder udviklingen med den voksende forurening og rovdrift på jordens resourcer og forener dette med den eksplosive globale befolkningstilvækst. (Vel at mærke hvis der ikke gribes effektivt ind for at ændre udviklingen). Begrundelsen kan også ligge i den kendsgerning, at sprængkraften i den samlede mængde kernevåben i dag er 50.000 megatons TNT, dvs. 15 t./menneske. Eller hvordan med de helt nære fremtidsudsigter: I uddannelsessystemet: større krav og flere begrænsninger, - på arbejds-

markedet: stor arbejdsløshedsprocent - især for unge. Jo. Der er sandelig nok af problemer at se frem til.

Hvad skal de unge satse på? Hvad skal de tro?

Står det virkelig så slemt til eller er dommedagsprofetierne blot en ny mode, politisk propaganda eller sandhed? Har mennesket desuden ikke altid udvist en forbavsende tilpasnings - og overlevelsessevne, så pessimismen med hensyn til fremtiden under alle omstændigheder er overdrevet?

Om det skriver forfatteren, cand. mag. K. Aalbæk-Nielsen i sin bog »I tidens løb« (1975): »Hvis man skulle have fyldestgørende svar på spørgsmål om fremtiden for at kunne træffe beslutninger om nutiden, ville man ikke være i stand til at træffe beslutninger overhovedet. En beslutning kan ikke træffes på grundlag af forventninger og formodninger med hensyn til fremtiden, for de kan skuffe. Den må nødvendigvis træffes på grundlag af ønsker med henblik på fremtiden, for de kan formuleres med sikkerhed«.

Med andre ord. Når ønskerne drejer sig om menneskehedens overlevelse og den enkeltes muligheder for at skabe sig en autentisk tilværelse, kan ens holdning i nutiden bestemmes her ud fra, fordi den simpelthen må dreje sig om at bekæmpe de tendenser, der truer overlevelsen, fællesskabet, selvstændigheden - og arbejde for de tendenser, der fremme dem.

Ergo. Der ingen vej tilbage. Vi må alle forholde os til den verden vi nu engang

lever i. Ikke bare teoretisk, - det er jo nemt nok - men i handling her og nu.

Men hvordan i alverden får man mod og lyst til alt dette? For det må stå klart at gold teoretisk pessimisme ihvertfald ikke kan føre os mod vore fremtids drømme. Og her er det jeg mener at højskolen (læs: EUH) har en vigtig rolle at spille overfor de unges ikke altid altfor store iver efter at deltage aktivt i udformningen af fremtidens samfund.

Som højskole må vi først og fremmest give dem lyst til at leve. Lyst til at tage fat. Lyst til at forandre.

Men hvordan i alverden skaber man da disse livsytringer, kunne man spørge. Ja, noget entydigt svar kan man nok næppe give, men jeg mener alligevel at Frederik Christensen i artikelserien »Grundtvig och folkupplysningen« er inde på noget af det rigtige når han først og fremmest peger på to muligheder:

1: At skabe - to create. Når mennesket er i en skabende situation, er det lykkeligt. Da glemmer det sig selv, eller rettere, da kan det være sig selv. Da skaber det en drøm, en vision om, hvordan livet kunne være, om vi bestræbte os derpå. Spille, synge, forme, danse - og analysere.

2: At opdage, at livet er større end jeg havde regnet med. Fra de irrationelle områder i tilværelsen hentes kræfter og godt mod til ændring og forvandling. For den professionelle kritiker bliver livet aldrig større, end han selv har fastslået«. (det modsatte af dialektik - nemlig konserverende og reaktionært).

»Men kan han slippe sine meninger og ideer og vove sig ud i eksistensspørgsmålene, da åbner livet sig uventet og storslået for ham«. (det modsatte af reaktion - dialektik.)

I Søren Kierkegårds »Livsstadier« hævder han at forskellen på ironikeren (den rationelle) og humoristen (den irrationelle) just er, at livet for ironikeren er en latterlig sag, men for humoristen er livet blevet meget større end han selv havde regnet med.

Kritikken af den proff. kritiker går naturligvis ikke på, at han vil lave om på samfundsforholdene. Men indvendingerne må sættes ind der, hvor han ganske ser bort fra kærlighedsområderne og eksistensforholdene. For det er i disse områder at mennesket skal hente styrke, bliver levende og varmt.

Dernæst er der - som nævnt først i artiklen - masser af udfordringer at tage op. (og for den sags skyld også at forholde sig kritisk til).

Så en bemærkning til netop den kritiske holdning, vore elever ofte er i besiddelse af (tror de), når de forventningsfulde ankommer til 6 mdr. fed, dynamisk, progressiv, fællesskabelig osv. livsudfoldelse på EUH.

Man kan selvfølgelig hævde at bare det at være kritisk indstillet er tilfredsstillende i en tid, hvor tingene ellers generelt bevæger sig i en stadig mere ukritisk retning, men dette kan vi næppe tillade os at være tilfreds med. Højskolen må også her være barselshjælper ved en fødsel hvis resultat gerne skulle være at det ikke er nok blot at sige nej til alt det bestående. Det er jo i længden i sig selv ikke befriende for eleverne. Derfor forholder de sig også afventede. Tiden skal blot gå. Det egentlige

Den første forårsdag 1981

liv begynder efter højskolen (eller hvad det nu bliver næste gang).

Denne holdning ses ofte i forbindelse med manglende ansvarsbevidsthed overfor kammeraterne, samtidig med at der også eksisterer et stort behov hos den enkelte for fællesskab med de andre. Højskolen må her virke befrugtende på en holdning der får den enkelte ud af busken og påtager sig et ansvar for andre i hele fællesskabet (også arbejdsfællesskabet). Man kan jo godt spille kort og drikke øl og lave fester tidlig og silde for at råde bod på det manglende fællesskab.

Men der bliver kun surrogater, der efterlader en indre tomhed, fordi det er helt uforpligtende aktiviteter. En forbrødring, en fælles flugt fra et egentligt engagement i de helt nære krav, man kunne stille sig selv, og uden hvilken man ikke kan yde noget i et sandt fællesskab (de nære krav: f. eks. madlavning, rengøring, undervisning).

Det er i denne forbindelse vigtigt at pointere at selvom vi tager vort pædagogiske udgangspunkt i det skabende og irrationelle må det ikke føre til at højskolen bliver et tivoli eller en varmetue.

Hvis vi ikke formår at skabe et levende og ansvarligt fællesskab her på EUH er der i lige så høj grad noget galt, som hvis det ikke lykkes at skabe fællesskab om at more sig på et forlystelsessted.

Til slut en højskolevision (af den helt store slags):

Efter den superzoniske TV-udsendelse »ung Debat-år 2002« skrev anmelderne dagen efter: »Her så vi en gruppe unge, der vidste hvad de ville og kendte deres eget værd. Det havde de lært på højskolen, sagde de. De var blevet levende beviser for at det er vigtigt at opleve et sted, hvor man beskæftiger sig med en udredning af de menneskelige forhold, råber og skriger på overbærenhed, hvisker om ømhed, tilbyder drøm og virkelighed i en ustandselig strøm, der - som en af eleverne så rammende udtrykte det - hvor kilderne fra hjertet og hjernen løber sammen.«

Finn Lykke Schmidt.

At motivere og engagere.

Efter 2 års arbejde på Egå Ungdoms-Højskole med undervisning inden for især økologiske temaer kunne jeg tænke mig at gøre en slags status. Det følgende er et forsøg på en sammenfatning af hvilke pædagogiske overvejelser, der efterhånden ligger til grund for min undervisning i økologi.

Aller først vil jeg kort nævne hvilke emner, der er blevet taget op:

- ernærings- og saltproblemer med undersøgelser af deres egne forbrugsvaner kombineret med virksomhedsbesøg
- have dyrkning i praksis og lidt teori med besøg på traditionelt og biodynamisk jordbrug
- besøg hos svineavlere med efterfølgende diskussion af måder man holder svin på og svinekødets kvalitet
- ture med overnatning i telt og indsamling af spiselige planter og svampe
- udgangspunkt: Moesgårds udstilling »De kalder os indianere«, hvordan indianerne levede i balance med naturen og deres situation i dag
- indsamling af dyr på forskellige steder i Egåen med efterfølgende undersøgelse af forureningsgrad.

Der skulle altså være mulighed nok også med udgangspunkt i lokalmiljøet i Gl. Egå. Når undervisningen så alligevel ikke altid lykkes, så skyldes det ofte, at jeg ikke har efterlevet følgende:

1. Især det første emne skal være meget lærerstyret, først senere kan en vis projektorienteret undervisning starte.
2. Den rent faglige interesse er kun kortvarig og arbejdet skal hurtigt indeholde næste punkt.
3. Projektet skal indeholde noget manuelt/kreativt arbejde, der fører frem til et produkt, som kan vises for de andre hold. Dette produkt kan være en udstilling (tavler, plancher el. lign.) eller et lille stykke dramatik. Det at man konkluderer noget og kan vise de andre kammerater, at man har nået et resultat er det vigtigste. Også selv om det er et lille projekt eller kun et delprojekt.

Jeg vidste jo godt, at vore elevers baggrund er en lærerstyret og meget faglig undervisning fra folkeskolen og at deres erfaringsverden fra erhvervslivet er meget begrænset. Men at den måde vi griber undervisningen an her på Egå er så væsensforskellig i forhold til elevernes tidligere erfaringer, er alligevel kommet bag på mig.

Odd Frederiksen

En hilsen fra Egå Elevforening.

Det forgangne år har for Elevforeningens vedkommende været mødefattigt, idet vi har holdt to møder. De har så til gengæld været effektive. Det var dog aldrig gået så let, uden den store hjælp vi har fået fra Else og Elo, der bl.a. udsendte indbydelser til jubilæumsarrangementet, der løb af stabelen d. 25/4. Dette arrangement var i år særdeles godt besøgt og forløb fint. Det var tydeligt at se hvilke hold, der havde gjort en indsats for at samles til dette arrangement. Selvom det for initiativtagerne har været et stort arbejde at samle holdene, må det siges at være umagen værd - det må gerne forstås som en opfordring til næste års jubilærer.

På vort møde i april afgjorde vi, hvad dette års Egåbog skulle indeholde. Da det i år er 60 år siden skolen blev startet - dengang som efterskole - syntes vi, det var naturligt, at Egåbogen i år fremstod som jubilæumsskrift. Oplagt var det også at få tidligere elever fra hhv. 10, 20...60 år siden til at give deres bidrag til et rids af skolen gennem tiderne i ord og billeder, alt efter lyst og formåen. Dette ønske er til fulde gået i opfyldelse, og vi har været så heldige, at alle jubilæumsår er repræsenterede.

De ellers obligatoriske afsnit med elevforeningens regnskab og brevene fra 10 års-jubilæarerne vil komme i næste årsskrift.

Da Egå Ungdoms-Højskole har haft sommerkurser i år, er elevstævnet, der plejer at ligge i begyndelsen af juni, flyttet til d. 27.-29. nov. Emnet for dette fastsatte vi ved mødet d. 2. okt. Det bliver en Eventyrweekend og for at skabe lidt eventyrstemning lige fra starten, er indbydelsen formuleret inden for eventyrets rammer. Det vil forhåbentlig sætte lidt gang i fantasien, farverne og foretagsomheden - i det mindste for en weekend. (Læses: Den weekend). Samtidig vil der blive holdt generalforsamling som de foregående år.

Endnu engang skal Else og Elo takkes for hjælpen i Elevforeningsarbejdet, (og Elna for kaffe, te og kage), TAK.

Bestyrelsen

Nyt fra højskolen

Det forløbne år har bragt adskillige nyskabelser med sig. Som alle de øvrige danske højskoler har vi i Egå mærket de sidste års betydeligt strammere økonomiske vilkår. Og vi har derfor været nødt til at gå nye veje. Det betød i første omgang, at vi sidste efterår og vinter gik i gang med at forberede omlægningen af vore to 5-måneders kurser, samt ikke mindst planlægge sommerens ugekurser.

For at disse kurser kunne tilbydes alle uanset alder, har vi måttet oprette en særlig voksenkursus-afdeling. Både planlægning og gennemførelse af disse kurser har krævet en temmelig stor arbejdsindsats af alle medarbejdere. Det er iøvrigt en erfaring andre højskoler har gjort før os, at administration og praktisk gennemførelse af korte kurser kræver uforholdsmæssig megen tid.

Men så meget mere opmuntrende har det så været for os at følge resultaterne. Vi kan glæde os over at have fået forbindelse med mange nye mennesker fra hele landet (og Sverige, Marokko og Mexico). Og over at vore værksteder og lokaler har kunnet være rammer om utrolig megen slid og seriøst - men fornøjeligt arbejde. Det var karakteristisk for alle kurser, at der blev arbejdet intenst fra tidlig morgen til langt ud på natten. Når et kursus kun varer en ugestid, kan man åbenbart klare sig igennem med fire timers søvn hver nat!

Kurserne omfattede emner som maleri og tegning, skulptur, klassisk musik (kammermusik), rytmisk musik (afrikansk og latinamerikansk), dramatik, tekstile billeder, traditionel dansk folkemusik, gammeldans, balladedans og vise-sang. De fleste af lærerne er folk udefra, hvorved vi yderligere synes vi tilfører stedet en frugtbar mængde nye ideer.

Lærerne og mange af kursusedtagerne har forlængst givet tilsagn om at ville medvirke ved tilsvarende kurser næste sommer. Vi håber med andre ord at have grundlagt en tradition med at have sommerkurser i alle former for kunst og musik.

Ind i mellem disse kurser fandt vi også plads til to gange at være ramme for Danske døves Landsforbunds familiekursus, hvor op til 90 voksne og børn - døve, men højrøstede og glade, befolkede vort område.

Sidst i august startede vi så for første gang et 6-måneders højskolekursus. Om det var de ændrede kursusterminer eller ej ved vi ikke, men i hvert fald mærkede vi en dejlig stigning i elevtilgangen. Desværre resulterer det på den anden side i, at også vi må melde udsolgt overfor mange unge, som i forvejen får den besked alt for mange steder.

I medarbejderkredsen er der sket en hel del siden sidst. Ove Sørensen havde længe tænkt på at søge nye udfordringer, og det må nok siges at være lykkedes ham, da han først på året blev optaget på politiskolen i København. Hans store skikkelse og gode humør vil utvivlsomt sammen med hand handlekraft og hans forståelse for andre komme ham til gode også i det nye arbejde.

Oves tømrerjob blev overtaget af Jørgen Rasmussen, således at det var en ny pedel, vi skulle ansætte i stedet. Det blev Torkild Holst, som iøvrigt også er tømrer. Trods snart 10 år som fodboldtræner og som pedel ved Vejle Idrætsskole har Torkild bevaret vendelboens umiskendelige sprog og lune. Men det har vi nu også tænkt at ville have ham kontraktligt forpligtet på. I sommerens løb har vi fået tydelige beviser for, at vore bygninger er i gode hænder hos Jørgen og Torkild, som ydermere har haft fortrinlig assistance af henholdsvis Preben Svensson og Hans Ljungberg.

Både Jørgen og Torkild indgår desuden i undervisningen, bl.a. i faget »teknik og håndværk«. Af lærerne måtte vi se i øjnene at skulle undvære Inge-Lise Ravn Jürgensen og Birgit Mahler.

Inge-Lise har altid forstået at nytænke (på nudansk: være kreativ) både når det gælder hendes undervisning i f.eks. formning og tekstil og når det gælder vigtige ting for skolen. Efter over 10 år for skolen har hun på samme måde besluttet nu at give sig selv mulighed for at fordybe sig i nogle kunstneriske udtryksformer. Hun er optaget på Det jyske Kunstakademi, og vi glæder os meget til at følge med i hvad hun herefter arbejder med. Det skulle vi få let ved at gøre, idet hun har indrettet sig meget hyggeligt i et par af vores gamle elevværelser.

Ved siden af bor iøvrigt Søren Hansen, som ud over at være organist i Egå er militærnægter i Vester Vedsted, korleder i København, Egtved og Esbjerg og meget andet. Som et mirakel dukker han op her, når hans børnekor og hans voksenkor hver tirsdag fylder skolen med bløde harmonier.

Ligesom Inge-Lise har Birgit følt, at tiden var inde til at træffe nye beslutninger. Hun udfordrer sig selv ved at give slip på »det bedste job i verden« og et par år eller tre dels give sig ro og tid til at lære mere, dels hente erfaringer fra det pulveriserende liv der også findes udenfor højskolen. Birgit, Gry og Ole bor nu et dejligt sted i Århus, men Birgit har endnu en hel del undervisningstimer på skolen.

Først på året besluttede Heiki Østenkjær Jensen at hun ville flytte fra skolens område ind i sit hus i Risskov. Det indebar, at hun måtte overgå til timelærerstatus med væsentlig færre timer end tidligere. Til gengæld har hun nu ved siden af højskolearbejdet startet sin egen kursusvirksomhed omkring healing, yoga og massage.

I sidste års Egå-bog nævnte vi at Gunvor Mølle, Inge Nielsen og Kira Andersen var enten midlertidigt ansatte eller på vej til at blive ansat i køkkenet. De er nu alle tre fastansatte, og trak iøvrigt et meget stort læs under vore sommerkurser. Deres madkunst blev hurtigt så berømt, at man endnu taler om det rundt i landet. Som faste medhjælpere på køkken- og rengøringssiden i årets løb skal også nævnes Viola Klæm og Yrsa Christensen.

Her i efterårsmånederne må vi undvære Erik Pill, som af undervisningsministeriet blev bevilget orlov med henblik på at arbejde intenst med fotografiet som undervisningsområde og som dokumentation for højskolerne. Se artikel om fol-

kemusikkurset.

Til at dække de ledigt blevne lærerstillinger ansatte vi Jens Hostrup-Jessen og Lise Rosschou samt Karen-Lis Kristensen. De er faglærere på områderne musik, formning og tekstil, men indgår naturligvis i alt det øvrige arbejde på skolen. Jens og Lise lagde iøvrigt fint ud med et par dage efter at være flyttet hertil at optræde som solister med hhv. violin og væv i TV-udsendelsen herfra. Samme TV-udsendelse »optog« os selvsagt en hel del. Selv om titlen »Ung debat« ikke helt blev indfriet p.g. af, at Lars Lundgren styrede samtalen for meget på sine betingelser, synes vi de 9 fra forårsholdet gjorde en god indsats. I hvert fald gav de nogle gode og oprigtige portrætter af sig selv.

Det var tydeligt at se, at de havde taget nogle ideer og nogle oplevelser til sig - og at de hver for sig havde bearbejdet disse ting og dannet sig en selvstændig mening herom. Nogen bedre understregning af værdien af et højskoleophold kan jeg ikke forestille mig.

Elo Madsen